Perspectiefnota 6 juli 2023

Voorzitter,

Vorig jaar startte ik met de woorden:
Er staan ons spannende tijden te wachten. Oorlog in Europa, stijgende inflatie en groeiende rentes hebben invloed op alle onzekerheden en crises die we al voor de kiezen krijgen. Een financieel onzekere tijd waarvan we weten dat dingen eerder tegenvallen dan meezitten.
Ik kan zeggen, er is niet veel verbeterd.
Met zorgwekkende geluiden dat de klimaatcrises sneller gaat dan we dachten, er een wereldwijde cultuurcrisis gaande is waarbij verworven mensenrechten niet meer zo zeker zijn en steeds meer mensen structureel geld tekort komen om fatsoenlijk te leven…nee, de meevallers liggen niet voor het oprapen.

Ook Gorinchem heeft hiermee te doen – direct of indirect, in het klein of in het groot.
Door een decennialang beleid van afwachten – geen zorgen, de rest van Nederland en de wereld deed het ook – moeten we in het heden op zoek naar een goede, maar gevoelige balans in onze uitgaven. Doen we niets en schuiven we onze problemen door naar volgende generaties of spenderen we alles en maken we komende generaties vleugellam?
Niet bepaald simpel. Het vraagt een combinatie van durf, verantwoordelijkheid en langetermijnvisie.
Of het nu gaat om de aanpak van klimaatverandering, de hulp om veilig op te groeien, het vertrouwen dat schoolgebouwen niet uit elkaar vallen, de ruimte om jezelf te kunnen uiten of te ontdekken of de mogelijkheid om eens echt zorgeloos te kunnen ontspannen.
Als we naar de perspectiefnota kijken, ziet de SP een college dat verantwoordelijkheid neemt. En natuurlijk gaan grote investeringen gepaard met onzekerheid, maar daar tegenover staat dat er gespaard wordt voor de toekomst. Een gebalanceerde keuze waarbij de SP erop zal toezien dat deze sociaal en solidair zal zijn. Uiteraard met het vertrouwen in het college. De RADAR sessies zijn een voorbeeld van een mooie, nieuwe ontwikkeling in de samenwerking tussen college en raad.

Ook is de SP blij met verschillende punten uit de perspectiefnota en ik zal er een aantal noemen.
Klimaatadaptatie en biodiversiteit staat eindelijk als zelfstandige onderwerpen op de kaart en dat juichen we met zeer enthousiast ongeduld toe. We kijken uit naar de komst van de stadsecoloog en hopen dat deze met overeenkomend enthousiasme aan de slag gaat om Gorinchem klimaatbestendig groener te maken, zodat niet alleen de mensen, maar ook de insecten en kleine diertjes ook in Gorinchem willen verblijven.
Oké, we zijn misschien toch iets te ongeduldig, dus daarom dienen we graag de moties Bee Happy van CU-SGP en Samen Tuinieren van GA mede in. Dan kan de stadsecoloog daar meteen naar kijken.
En op het gebied van duurzaamheid zijn we ook blij met de stimulatie van kleine elektrische vrachtwagentjes in de binnenstad – een lang gekoesterde wens van de SP – en de overleggen van het college voor aanvullende OV-lijnen. Horen we daar misschien toch weer een terugkeer van lijn 5?

En waar de SP ook heel blij van wordt, is de stadspas. Een pas met veel potentie en mogelijkheden. De toegankelijkheid van cultuur wordt op deze manier bijvoorbeeld flink vergroot en dat is een groot goed, in tijden van onzekerheid of nood. Ook loven we het college voor de tact waarmee de pas ook kan worden ingezet voor alle Gorcummers die het financieel niet makkelijk hebben. Niemand loopt graag te koop met een lege portemonnee en het zal toch wel stress verminderen wanneer deze mensen een stadspas kunnen gebruiken, wetend dat ze niet schaamteloos bekritiseerd kunnen worden vanwege hun financiële situatie. Dat gebeurt namelijk al vaak genoeg. Eén zorgenpost minder en hopelijk gepaard met wat meer plezier. De SP kijkt uit naar de vordering van de cultuurpas.

Over een andere zorgenpost gesproken: maandag werd eindelijk bekend dat er ook in 2023 een eenmalige energietoeslag kom. Zou de wethouder onze huishoudens een perspectief kunnen geven op welke termijn deze zou kunnen worden uitgekeerd? En is het inmiddels al mogelijk voor de nieuwe groep van 130% om deze toeslag via de standaard weg aan te vragen? We horen graag de beantwoording van de wethouder.

(De SP leest dat veerponten straks alleen nog toegankelijk zijn voor mensen die digitaal kunnen betalen. Hiermee kunnen verschillende doelgroepen worden uitgesloten en dat is wat de SP betreft geen goede zaak. Na de zomer zal er landelijk gesproken worden over de verplichting om contant geld te accepteren, naar aanleiding van de waarschuwing van De Nederlandse Bank. De SP hoopt dat het college deze ontwikkelingen volgt en openstaat voor tijdige heroverwegingen.)

En als ik aan heroverwegingen denk, denk ik aan onze laatst genoemde zorgenpost van vandaag: DIFTAR. Vanaf het begin maakt de SP zich hier al zorgen over. Over de haalbaarheid, het nut ten opzichte van na-scheiding, de privacy van gebruikers, uitzonderingsgroepen die alweer iets moeten aanvragen, de gebruiksvriendelijkheid en praktische problemen, de dienstbaarheid en het grote wantrouwen van de inwoners richting de politiek en verder groeiende polarisatie. Geen van onze zorgen zijn verdwenen of verminderd en we zien nog vooral een beleid dat straft en weinig positiefs uitstraalt. De SP ziet een gemeente die lijnrecht tegenover haar inwoners staat, terwijl een gevecht juist niet bijdraagt aan het wantrouwen in de overheid. Wat de SP betreft zouden we nog altijd het liefst op de pauzeknop drukken, zodat we met een rustige blik kunnen kijken of we op de juiste manier wel het juiste pad bewandelen. Maar ik denk dat we zullen moeten wachten op de begroting. Niettemin hopen we in de tussentijd op een positieve noot voor de circulaire samenleving. Misschien zoiets als de triobak, zoals ze in Rotterdam hebben?

Maar ik wil niet met zorgen eindigen en daarom ik wil nog graag benoemen hoe blij de SP is dat het college meer geld beschikbaar stelt voor kunst in de openbare ruimte. Deze erkenning zal ervoor zorgen dat de kunstwerken van nu (of inmiddels van een paar decennia terug) het cultureel erfgoed van later kan worden. En dat is troost voor de toekomst.
Tevens een mooi bruggetje naar de motie van de SP: Gooi geen kunst weg.

In de Nieuwe Doelen hangt een prachtig kunstwerk, genaamd 'De Draak en sint Joris', gemaakt door kunstenaarskoppel Nel Klaassen en Jaap Bouhuys.
Wie vóór 2017 niet meer in het theater is geweest, zal het grote mozaïek vast niet kennen:
'De Draak en sint Joris' heeft namelijk 30 jaar achter een muur verborgen gezeten.
Maar gelukkig is het werk tevoorschijn gehaald door toegewijde Gorcummers, die ons hebben laten zien dat een kunstwerk als 'De Draak en sint Joris' het verdient om gezien te worden.

Constaterende dat:

- *'De Draak en sint Joris' cultureel erfgoed is dat bestaansrecht heeft en gezien mag worden.*

- *Het huidige huis van 'De Draak en sint Joris' in de nabije toekomst gerenoveerd en/of gesloopt zal worden en het kunstwerk opnieuw een onzekere toekomst tegemoet gaat.*

Overwegende dat:

- *Het kunstwerk 'De Draak en sint Joris' al eens eerder voor lange tijd is verdwenen.*

Verzoekt het college:

- *te voorkomen dat het kunstwerk 'De Draak en sint Joris' opnieuw achter een wand verdwijnt, of nog erger, in de vuilnisbak verdwijnt.*

- *Dat bij renovatie of sloop van het theater 'De Draak en Sint Joris' een liefdevol (nieuw) huis zal krijgen, waar het opnieuw gewaardeerd kan worden.*

- *Om toekomstige andere kunstwerken in een vergelijkbare situatie dezelfde aandacht en behandeling te geven als 'De Draak en sint Joris'.*

De SP hoopt dat de moeite van de Gorcummers in 2017 niet voor niets is geweest om dit bijzondere werk te behouden en hoort graag de reactie van de wethouder.

En hierbij wil ik mijn betoog afsluiten. Dank u wel.